

MONELLE -KURSSIN
DIGITAALISEN
OPPIMATERIAALIN
ARVIOINTI

Lääketieteellinen pedagogiikka 2018–2019

Laura Ekblad

Sisällys

Tiivistelmä	2
1. Johdanto	3
2. Hankkeen kuvaus	4
3. Hankkeen toteutus.....	5
4. Tulokset.....	7
5. Pohdinta	12
6. Lähteet.....	15

Tiivistelmä

Kehittämishankkeeni tavoitteena oli kehittää Monelle-kurssin digitaalisia oppimateriaaleja sekä arvioida näiden materiaalien toimivuutta sekä opettajien että opiskelijoiden näkökulmasta.

Monelle on kurssi, jonka Turun yliopisto, Åbo akademi, Turun AMK sekä NOVIA -ammattikorkeakoulu järjestävät yhdessä. Kurssin tavoitteena on opettaa eri ammattiryhmien opiskelijoille (lääketieteen, hammaslääketieteen, hoitotyön, psykologian, logopedian, sosiaalityön ja sosiaalialan, fysioterapian, toimintaterapian sekä kasvatustieteen (OKL) opiskelijoille) moniammatillista työskentelyä potilastapausten avulla. Kurssi on järjestetty jo muutamana vuonna syksyisin, mutta tänä vuonna kurssia pyrittiin edelleen kehittämään osana Turun yliopiston hanketta, jossa pyritään perehdyttämään opettajia digitaalisten oppimateriaalien tuottamiseen myös itsenäisesti.

Syksyn 2018 aikana tehtiin aiemmin perinteisessä luentomuodossa järjestetyistä luennoista verkkoluennot. Lisäksi jokaisen potilastapausten yhteyteen tehtiin tapauksen esittely -video. Videoissa käytettiin potilaana näyttelijää, ja eri ammattiryhmien toimijoita esittivät Monelle-työryhmässä mukana olevat eri ammattiryhmien edustajat. Videoiden tavoitteena on elävöittää potilastapausta opiskelijoille, joilla ei välttämättä ole vielä juurikaan käytännön kokemusta erilaisista potilaista.

Tässä projektityössä arvioin Monelle-kurssille kehitetyn digitaalisen oppimateriaalin toimivuutta niin opettajien kuin opiskelijoidenkin näkökulmasta. Toteutin molemmat arviot Webropol-pohjaisena verkkokyselynä. Opettajien kysely toteutettiin jo syksyllä 2018, ja opiskelijoiden kysely toteutettiin Monelle-kurssin jälkeen, toukokuussa 2019.

Molempien kyselyiden vastausprosentti oli kohtuullinen, huomioiden Monelle-kurssin suuren koon. Opiskelijat olivat kriittisempiä niin verkkoluentojen kuin tapauksen esittely -videoidenkin suhteen kuin opettajat. Opettajat kokivat digitaalisen oppimateriaalin tuottamisen mielekkääksi, eikä verkkoluentojen teknisen toteutuksen koettu olevan hankalaa. Opiskelijat puolestaan kritisoivat verkkoluentojen äänentoistoa ja teknistä toteutusta – vain 15 % antoi videoluentojen tekniselle toteutukselle arvosanan 4 tai 5 (asteikolla 1–5). Sekä opettajat että opiskelijat kokivat tapauksen esittely -videoiden tuoneen tapauksiin lisää tarinallisuutta sekä auttavan tapauksen hahmottamista.

Palautteen perusteella olisi hyvä tarkistaa verkkoluentojen äänentoisto ja tarvittaessa korjata videot, joissa oli puutteita tämän osalta. Tapauksen esittely -videoiden osalta olisi tärkeää ohjeistaa opiskelijoita paremmin erityisesti sen osalta, että videot ovat vain suuntaa antavia, eikä niitä ole tarkoitus tulkita kirjaimellisesti. Opiskelijoiden ohjeistamisen lisäksi olisi tärkeää, että myös kurssin opettajia ja ryhmän ohjaajia ohjeistettaisiin videoiden roolista tapauksen käsittelyssä, väärinkäsitysten syntymisen välttämiseksi.

1. Johdanto

Monelle – Moniammatillinen osaaminen asiakkaan hoidossa ja kuntoutuksessa on usean eri korkeakoulun sekä eri oppialojen järjestämä yhteinen kurssi, jonka tavoitteena on opettaa sosiaali-, terveys- ja koulutusalan opiskelijoille moniammatillisuutta ja moniammatillisuuden merkitystä erityisesti asiakkaan kuntoutuksessa ja hoidossa. Toisaalta tavoitteena on syventää opiskelijoiden omaa ammatti-identiteettiä sekä auttaa heitä tuomaan esiin omaa erikoisosaamistaan moniammatillisessa työryhmässä. Monelle-kurssi on aiempina vuosina järjestetty syksyisin ja kurssille on tyypillisesti osallistunut noin 100 opiskelijaa.

Kurssilla käsitellään yhteensä neljää eri, eri-ikäistä henkilöä käsittelevää potilastapausta (alakoululainen, yläkoululainen, työkäinen, vanhus) moniammatillisissa pienryhmissä. Kurssin suuren koon takia useammalla pienryhmällä voi olla sama potilastapaus. Kurssilaiset saavat tietoa tapauksessa kolmessa eri vaiheessa Moodlen kautta. Ryhmätyöskentely tapahtuu pääasiassa Moodle-pohjaisena verkkokeskusteluna. Jokaiseen vaiheeseen on varattu noin kaksi viikkoa aikaa, ja jokaiseen vaiheen lopussa ryhmäläiset kokoavat yhteen keskusteluissa esiin tulleet näkemykset Moodlen yhteenvetoalustalle. Kurssin lopussa jokainen ryhmä esittelee oman potilastapauksensa kuvitteellisen moniammatillisen kokouksen avulla siten, että yhdessä seminaarissa esitellään neljää eri potilastapausta.

Lukuvuonna 2018–2019 Monelle-kurssi päätettiin järjestää keväällä syyslukukauden sijaan. Monelle-kurssi toimi pilottihankkeena Turun yliopiston ”Kehittäjäyhteisöt opettajien tukena” -kärkihankkeessa (<https://blogit.utu.fi/kehittajayhteisot/karkihankkeen-tavoitteet-ja-toteutus/>). Kehittäjäyhteisöt opettajien tukena -hankkeen tavoitteena on kehittäjäyhteisöiden toimintamallin pilotoinnin, arvioinnin ja kehittämisen lisäksi erityisesti opetuksen pedagogis-digitaalisten asiakaslähtöisten tukipalveluiden rakentaminen opetuksen tuen ja it-palveluiden yhteistyönä. Toisin sanoen hankkeen myötä tuetaan opettajia työssäoppimisessa ja pyritään kehittämään malleja, jossa hyödynnetään arjen pedagogiikkaa (Billett 2001) eli toimintamallia, jossa kokemattomimmat henkilöt voivat osallistua esimerkiksi oppimateriaalin tuottamiseen yhdessä kokeneempien kollegoidensa kanssa. Hankkeen taustalla on nk. ”flipped classroom” -periaatteen (Bishop & Verleger 2013, Moffett 2015) soveltaminen, eli opiskelijoille verkossa jaettavan ennakkomateriaalin tuottaminen, jotta rajallisessa lähiopetuksessa pystyttäisiin keskittymään aiemmin opetellun tiedon syventämiseen perusasioiden kertaamisen sijaan. Monelle-kurssin monitieteellisyyden huomioiden lähiopetuksen aikataulujen järjestäminen on erityisen haastavaa, jolloin flipped

classroomin käyttäminen kurssilla helpottaa kurssin toteutusta käytännön tasolla (opettajien ja opiskelijoiden aikataulujen yhteensovittaminen ja kurssin järjestämisen helpottaminen tulevina vuosina, kun jo tehtyä materiaalia voidaan käyttää uudelleen) sekä toimii opiskelijoiden tiedon syventämisen välineenä.

2. Hankkeen kuvaus

Monelle-kurssin digitaalisen oppimateriaalin tuottaminen aloitettiin vuoden 2018 aikana. Tavoitteena oli tehdä jokaisen potilas-/asiakastapauksen yhteyteen tapauksen esittely - videosarja. Jokaiseen potilastapaukseen käsikirjoitettiin kolme videoitavaa kohtausta, jotka suunniteltiin jaettavaksi Moodlessa tapauksen edetessä siten, että jokaisen uuden kirjallisen tekstin yhteyteen tulee myös video, jonka avulla opiskelijoille selviää jotain uutta käsiteltävästä potilaasta/ asiakkaasta. Lisäksi kaikista, aiemmin perinteisessä luentomuodossa järjestetyistä luennoista tehtiin verkkoluennot (jossa Power point -esitykseen yhdistettiin ääni).

Tämän lääketieteellisen pedagogiikan projektityön tavoitteena oli selvittää sekä opiskelijoiden että Monelle-kurssin opettajien ajatuksia kurssille tuotetusta digitaalisesta oppimateriaalista keräämällä palautetta oppimateriaalin valmistumisen jälkeen opettajilta ja kurssin päättymisen jälkeen opiskelijoilta. Lisäksi tavoitteena oli selvittää, miten opettajat kokivat digitaalisen oppimateriaalin tuottamisen ja toisaalta, kokivatko he saaneensa riittäviä valmiuksia oppimateriaalin itsenäiseen tuottamiseen jatkossa. Sekä opiskelijoiden että opettajien palautteet kerättiin Webropol-kyselynä.

Kyselyiden tavoitteena oli selvittää

- 1) kokevatko opettajat sähköisen materiaalin tuottamisen helpoksi ja pystyvätkö he itsenäisesti tekemään verkkoluentoja ja tai opetusvideoita
- 2) opettajien ajatuksia potilastapaus -videoista
- 3) opiskelijoiden näkemyksiä verkkoluentojen toimivuudesta ja teknisestä toteutuksesta
- 4) opiskelijoiden ajatuksia potilastapaus -videoista

Taulukko 1. Hankkeen aikataulu.

lukukausi	syksy 2018				kevät 2019				
kuukausi	syys	loka	marras	joulu	tammi	helmi	maalis	huhti	touko
videoiden suunnittelu									
videoiden toteutus									
verkkoluentojen toteutus									
opettajien palautekysely									
Monelle –kurssi									
opiskelijoiden palautekysely									

3. Hankkeen toteutus

Tapausvideoiden käsikirjoitukset valmistuivat syksyn 2018 aikana, ja videoita kuvattiin pienemmissä työryhmissä sitä mukaa kuin käsikirjoitukset valmistuivat. Videoissa käytettiin potilaana näyttelijää, ja eri ammattiryhmien toimijoita esittävät Monelle-työryhmässä mukana olevat eri ammattiryhmien edustajat. Videoiden tavoitteena oli elävöittää potilas-/asiakastapausta opiskelijoille, joilla ei välttämättä ole vielä juurikaan käytännön kokemusta erilaisista potilaista/asiakkaista. Satu Hakanurmi ”Kehittäjäyhteisöt opettajien tukena”-hankkeesta koordinoi videoiden kuvaamista ja toteutusta sekä opasti mm. iPadin käytössä videoita kuvattaessa. Opetusteknologi Markku Iivanainen lääketieteellisen tiedekunnan kliiniseltä laitokselta vastasi videoiden teknisestä toteutuksesta sekä opetti mukana olleita yliopisto- ja AMK-opettajia editoimaan kuvattua materiaalia. Videot linkattiin Moodleen Echo360-muodossa (<https://echo360.com/platform/>). Oma roolini oli olla mukana videoita suunnittelemassa osana moniammatillista työryhmää sekä toimia videoilla lääkärin roolissa. Olin mukana myös videoiden editointivaiheessa sekä hyväksymässä videoiden lopullisen muodon. Toimin Monelle-kurssilla lisäksi ryhmän ohjaajana ja konsulttina ja osallistuin Monellen loppuseminaareihin opettajana.

Luentoja pitävät opettajat vastasivat itse verkkoluentojen toteutuksesta, tarvittaessa pyytäen apua luentojen teknisessä toteutuksessa.

Kuva 1. Työkäinen aivovammapotilas-videoiden toteutus

Työkäisen aivovamma-potilaan moniammatillista arviota osastolla visualisoitiin yhteensä kolmella lyhyellä videolla, jossa esitettiin mm. sairaanhoitajan avustamassa potilasta sängystä pyörätuoliin siirtymisessä ja puhe- ja fysioterapeutin yhdessä tekemää arviota nielemisfunktion ja syömisen onnistumisesta. Potilasta esitti näyttelijä Valtteri Haliseva.

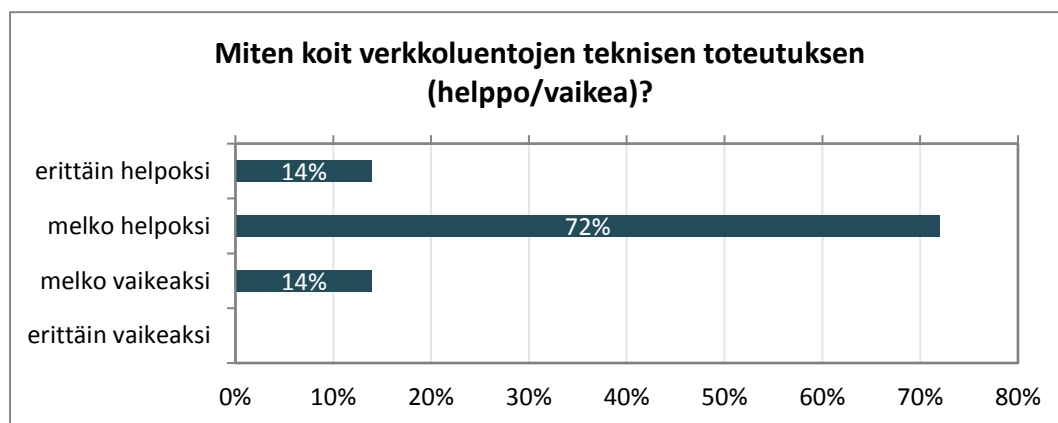
Keräsin palautekyselyn kurssin opettajilta joulukuussa 2018 kurssin Moodle-alueen kautta lähetetyllä linkillä. Opiskelijoiden palaute kerättiin osana kurssin yleistä palautetta, jokaiselle opiskelijalle henkilökohtaisesti lähetetyllä sähköpostilinkillä.

4. Tulokset

4.1. Opettajien palaute

Opettajien kyselyyn vastasi 7/11 kurssin opettajista. Heistä 5 oli aiemmin toiminut Monelle-kurssin opettajana, ja vain 2 opetti kurssilla ensimmäistä kertaa. Aiemmin kurssia vetäneistä suurin osa oli nyt mukana 3. kertaa. 4/7 vastanneesta ei ollut aiemmin tehnyt verkkoluentoja millekään kurssille, joten puheäänen yhdistäminen luentoslaideihin oli suurimmalle osalle uusi asia. Verkkoluentojen tekninen toteutus koettiin kuitenkin melko helpoksi (kuva 2).

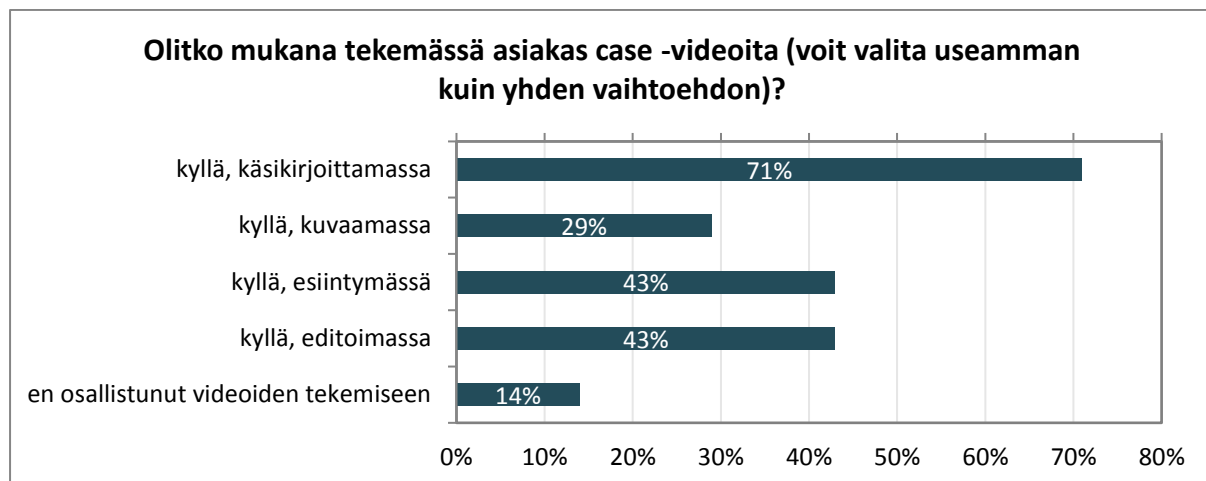
Kuva 2. Opettajien mielipide verkkoluentojen tekemisestä

Vastaajat olivat kuitenkin kokeneet, että he olisivat kaivanneet apua verkkoluentojen saamiseksi mielenkiintoisemmiksi. Osalla oli ollut ongelmia luentojen ääniraidan ja tekniikan kanssa. Toisaalta koettiin, että verkkoluennoista puuttuu kokonaan vastavuoroisuus. Lisäksi luentojen nivoutuminen toisiinsa ja päällekkäisyyden välttämiseksi olisi pitänyt olla enemmän yhteistyötä eri luennoitsijoiden välillä, mikä ei ajanpuutteen takia toteutunut. Osa luentoja tehneistä opettajista mietti myös, että palaute edellisillä kursseilla luennoista on ollut erityisen hyvää siksi, että luento on pidetty dialogisesti toisen luennoitsijan kanssa ja yleisön osallistamisen avulla. Nyt tämä jäi täysin puuttumaan luennosta ja mietittiin millä voisi tätä puolta korvata tai mikä voisi olla jotain muuta, mikä täydentäisi tästä näkökulmasta.

Kyselyyn vastanneet olivat osallistuneet monipuolisesti potilastapaus-videoiden tekemiseen (kuva 3).

Kuva 3. Kyselyyn vastanneiden opettajien rooli videoiden tekemisessä

Suurin osa kyselyyn vastanneista piti videoita joko melko tärkeänä (n=3) tai erittäin tärkeinä (n=3) opiskelijoiden oppimisen kannalta. Videoiden koettiin elävöittävän tapauksia, ja toisaalta tuotiin esille, että videot jäävät mieleen ja herättävät tunteita opiskelijoissa, mikä edesauttaa oppimista. Lisäksi vastaajien mukaan moniammatillinen yhteistyö näyttäytyy videoilla kuten oikeassa elämässä, ja myös casejen takana olevat ammattilaiset saavat äänen.

Videoiden teknisen toteuttamisen oppiminen jäi kuitenkin vastaajien mielestä melko vaatimattomaksi – vain yksi vastaajista koki pystyvänsä jatkossa tuottamaan kursseille videomateriaalia itsenäisesti, ilman tukea.

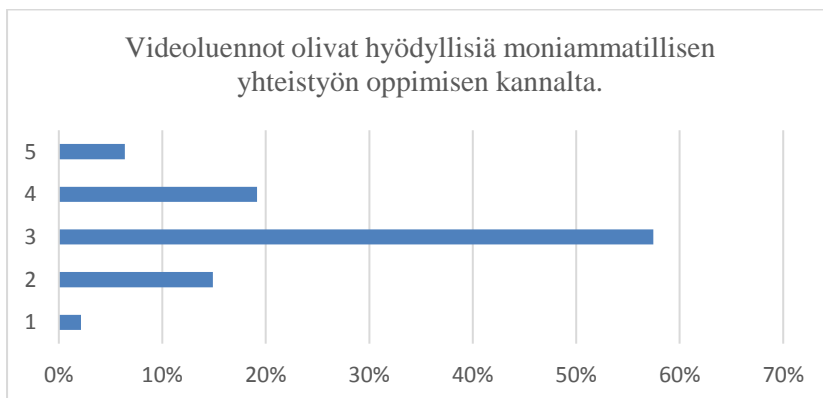
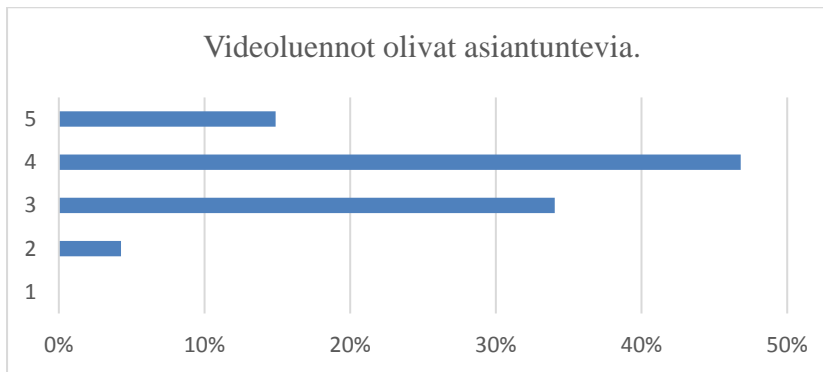
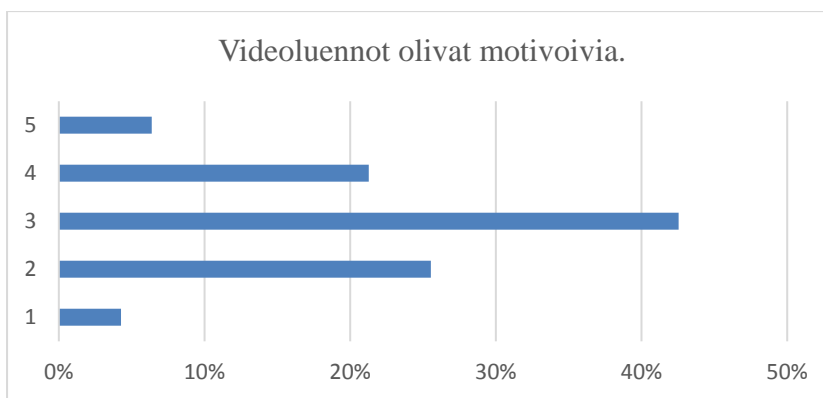
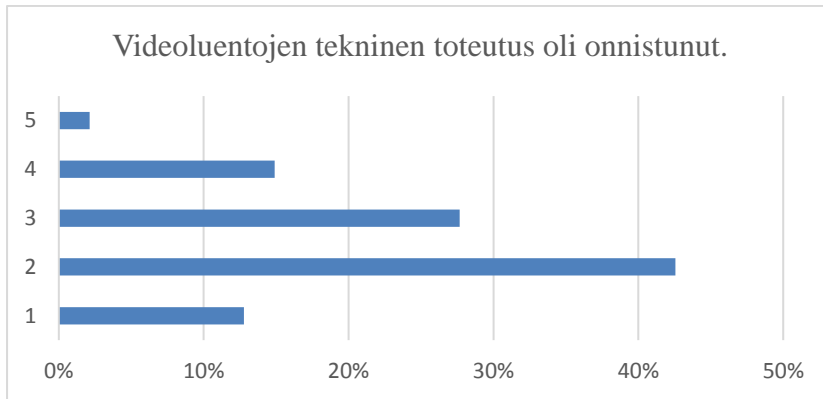
4.2. Opiskelijoiden palaute

Opiskelijoiden kurssipalautekyselyyn vastasi toukokuun 2019 loppuun mennessä 47/116 (40,5 %). Kurssipalautteessa kurssin eri osioita arvioitiin 5-portaisella asteikolla (1=täysin eri mieltä, 5=täysin samaa mieltä). Lisäksi potilas-/asiakas tapausvideoita arvioitiin avoimien kysymysten avulla.

4.2.1. Videoluennot

Videoluentojen teknistä toteutusta ei pidetty kovin onnistuneena (Kuva 4, vastausten keskiarvo 2,5). Sen sijaan videoluennot koettiin asiantunteviksi (ka. 3,7). Moniammatillisen yhteistyön ja motivoivuuden osalta opiskelijoista suurin osa antoi arvosanaksi 3 (ei samaa eikä eri mieltä, ka. 3,1 ja 3,0).

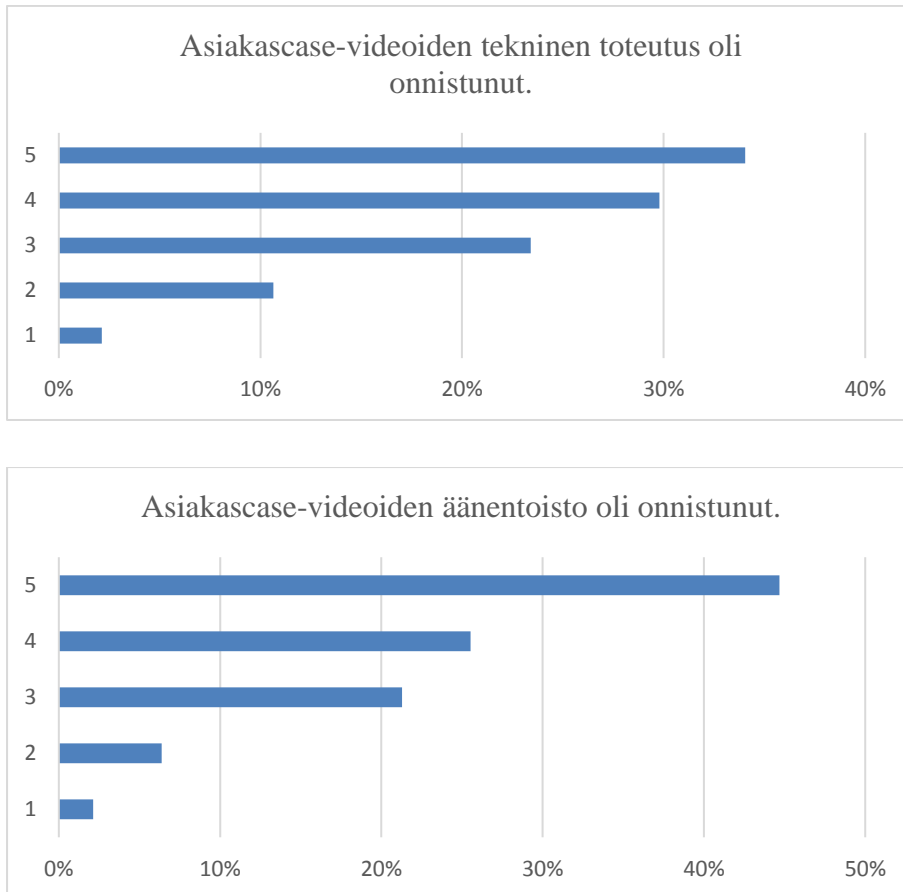
Kuva 4. Videoluentojen toimivuus opiskelijoiden näkökulmasta

4.2.2. Tapausvideot

Opiskelijat olivat tyytyväisiä potilas-/asiakastapausvideoiden tekniseen toteutukseen (ka. 3,8) ja äänentoistoon (ka. 4,0) (kuva 5).

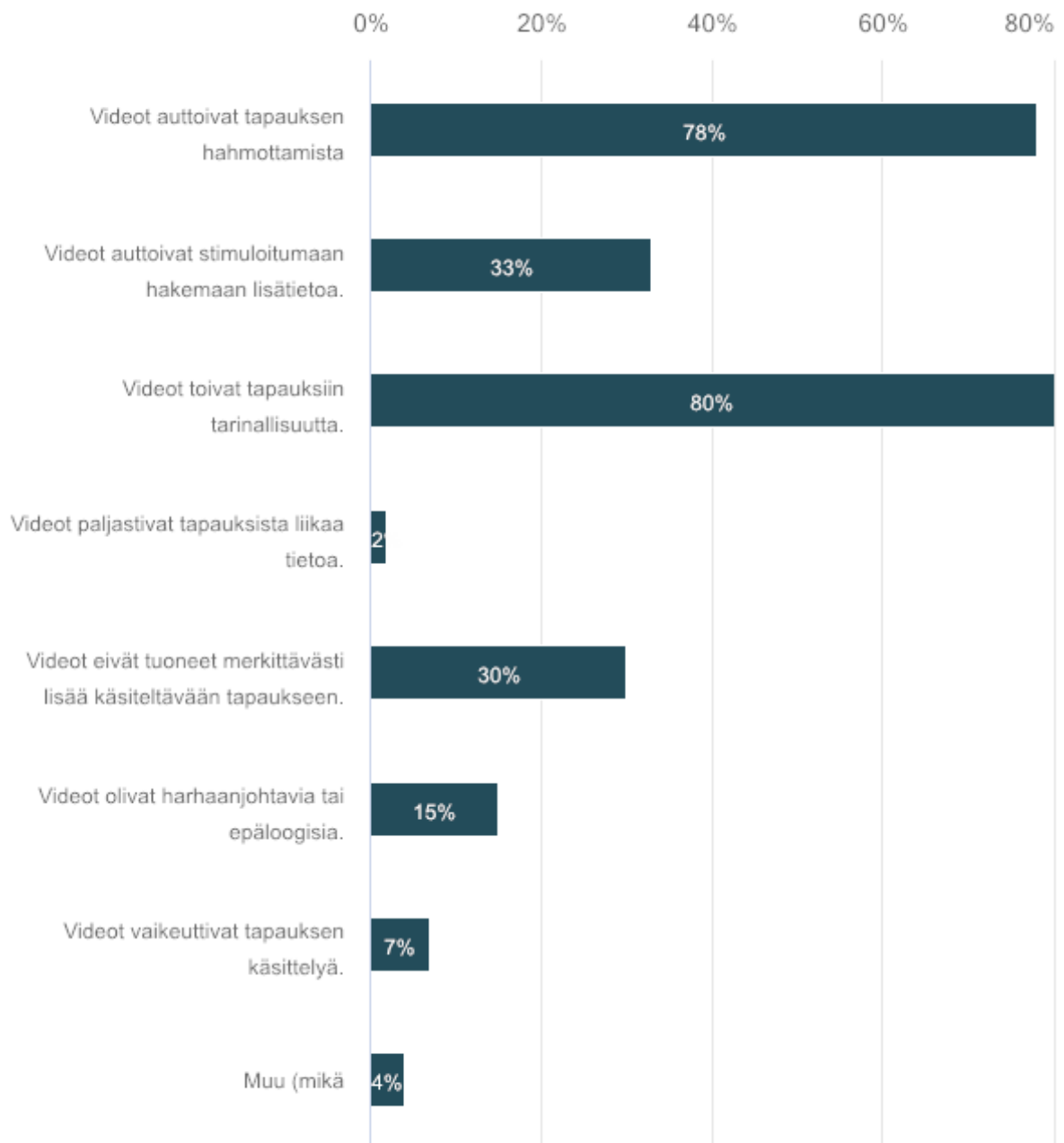
Kuva 5. Tapausvideoiden toteutuksen toimivuus opiskelijoiden näkökulmasta

Vapaisiin kommenttikenttiin videoihin liittyen palautetta vain 14:lta opiskelijalta.

Monivalintakysymyksessä, jossa saattoi valita useamman vastausvaihtoehdon, (kuva 6, n=47)) suurin osa (80%) opiskelijoista oli kokenut, että videot toivat tapauksiin tarinallisuutta ja että videot auttoivat tapauksen hahmottamisessa (78%). Kolmannes vastaajista kuitenkin koki, etteivät videot tuoneet merkittävästi lisää käsiteltävään tapaukseen ja 15 % koki videoiden olleen harhaanjohtavia tai epäloogisia. 7 % vastaajista oli myös kokenut, että videot jopa vaikeuttivat tapauksen käsittelyä.

Kuva 6. Opiskelijoiden kokemus videoiden hyödyllisyydestä Monelle-kurssin kannalta

Vapaissa vastauksissa (n=12) tuli ilmi, että videot tuntuivat lisäävän tulkinnanvaraisuutta. Osa opiskelijoista kritisoi myös sitä, että videot olivat liian lyhyitä. Kommenteissa kävi ilmi, että videoista olisi haluttu saada lisää tietoa tapauksesta, ja videoiden lyhyiden osalta niistä saatu lisätieto jäi suppeaksi. Toisaalta tuotiin esille mm., että ” Videot tekivät asiakkaasta elävämmän tuntuisen, vaikka niiden tiesi olevan näyteltäviä. Olisi ollut hyödyllistä päästä näkemään myös muiden asiakkaiden videoita ennen seminaaria, jotta olisi ollut jo vähän kuvaa siitä, minkälaisia asiakkaita muilla on.” Toisaalta yhdessä vastauksessa todettiin, että ”Hyviä puolia juuri se, että sai kuvitteelliselle caselle kasvot. Vaikka tietenkin videoiden osalta ylitulkinnan mahdollisuus on olemassa, minun mielestäni ne täydensivät hyvin casetyöskentelyä.” Yksittäinen vastaaja koki, ettei työikäisen potilaan video vastannut vammakuvausta.

Vapaiden kommenttien osalta vastauksia tuli melko tasaisesti kaikkien neljän tapauksen osalta (alakoululainen: n=5, yläkoululainen: n=1, työikäinen: n=4, vanhus: n=2).

Käsiteltävällä tapauksella ei ollut vaikutusta siihen, miten videot olivat koettu, vaikka jokainen ryhmä näki vain oman tapauksensa videot.

5. Pohdinta

Monelle-kurssin digitaalisen oppimateriaalin tuottamisen tavoitteena oli kurssin järjestämisen helpottaminen verkkoluentojen avulla sekä potilas-/asiakastapausten elävöittäminen tapausvideoiden avulla. Lisäksi Turun yliopiston ”Kehittäjäyhteisöt opettajien tukena”-hankkeen tavoitteena oli opettajien tukeminen ja opettaminen digitaalisen oppimateriaalin tuottamisessa.

Tässä projektityössäni keskityin arvioimaan niin opettajien kuin opiskelijoidenkin antamaa palautetta Monelle-kurssille tuotetusta oppimateriaalista. Palautekyselyiden perusteella välittyi selkeästi, että sekä opettajat että opiskelijat kokivat näytellyt tapausvideot onnistuneemmiksi kuin power point -ohjelmaan ääntä yhdistämällä tehdyt verkkoluennot. Verkkoluentojen ongelmana oli huono äänentoisto joillain videoilla. Hieman yllättäen tapausvideoiden olisi toivottu olevan pidempiä. Tapausvideot olivat noin 2–3 minuuttia pituudeltaan.

Videoiden käyttämisestä opetuksessa ja videoiden vaikutusta oppimiseen on tutkittu melko paljon (esim. Allen ja Schmidt 2012; Stockwell ym., 2015; Brame 2016). Videoiden käyttämisen on osoitettu tukevan oppimista, koska ne mahdollistavat kahden eri kanavan

käyttämisen uuden tiedon prosessointiin, ts. visuaalisen ja kuullun informaation yhdistämisen (Mayer ja Moreno 2003). Nämä molemmat väylät aktivoivat työmuistia – eli muistin lyhytaikaista osaa – jolloin ajatuksena on, että työmuistin koko kapasiteetti saadaan video-opetuksen avulla paremmin käyttöön kuin esimerkiksi pelkästään tekstiä lukemalla. Haasteena kuitenkin on, että mikäli informaatiota tulee liian paljon, voi tapahtua työmuistin kuormittumista, mikä voi puolestaan heikentää oppimista. Brame (2016) antaakin opetusvideoita käsittelevässä artikkelissaan konkreettisia ehdotuksia opetusvideoiden toimivuuden parantamiseksi. Artikkelissa ehdotukset on jaettu kolmeen kategoriaan: 1) kognitiivinen kuorma ja sen vähentäminen; 2) opiskelijoiden keskittymiskyvyn ja kiinnostuksen parantaminen; 3) aktiivinen oppiminen. Kognitiivisen kuorman vähentämiseksi suositellaan esimerkiksi tärkeimpien sanojen korostamista ruudulla, värien ja kontrastin käyttöä tiedon jäsentämiseksi sekä turhan musiikin ja monimutkaisten taustojen käyttämistä videolla. Opiskelijoiden mielenkiinnon säilyttämisen osalta olisi tärkeää pitää videot hyvin lyhyinä. Tutkimuksissa yli kuuden minuutin katsomisen jälkeen jopa puolet katsojista jättää osan tai osia videosta katsomatta (Guo ym. 2014). Toisaalta suositellaan, että videoilla puhuttaisiin puhekieltä kirjakielen sijaan, ja että luennoitsija pyrkisi puhumaan melko nopeasti ja innostuneesti selkeän ja hitaan artikuloinnin sijaan. Opiskelijoiden aktiivista oppimista voidaan tukea mm. käyttämällä interaktiivisia kysymyksiä videolla ja toisaalta käyttämällä ohjaavia kysymyksiä johdattamaan aihetta eteenpäin videon aikana.

Edellä kuvattua teoriaa tarkastellen Monelle-kurssin verkkoluennoissa oli käytetty monia Bramen (2016) artikkelissa kuvattuja tapoja, joiden tulisi parantaa videoiden toimivuutta opetuksessa. Lähes kaikissa videoissa oli käytetty opiskelijoita aktivoivia kysymyksiä tai tehtäviä ainakin videon lopussa. Videoiden maksimipituudeksi sovittiin 20 minuuttia, mikä on toki pidempi aika kuin mihin videoita katsottaessa tutkimuksia perustellen tarkkaavuus riittää (Guo ym., 2014). Toisaalta videoilta puuttui kognitiivista kuormitusta aiheuttavat tekijät, kuten musiikki tai ylimääräinen, levoton tausta. Videoiden toimivuutta voitaisiin mahdollisesti parantaa vielä esimerkiksi pilkkomalla videot vielä lyhempiin osakokonaisuuksiin tai kappaleisiin, jolloin opiskelijoiden olisi mahdollista katsoa vain esimerkiksi 5-6 minuutin pätkä kerrallaan ja jatkaa katsomista myöhemmin. Lisäksi voisi olla hyödyllistä käyttää aiheesta seuraavaan johdattelevia kysymyksiä videon edetessä. Kurssin verkkoluentoja tekivät useat eri luennoitsijat. Osa luennoitsijoista puhui puhekieltä, kun taas toiset käyttivät virallisempaa kieltä videoissa. Tärkein parannus videoiden osalta olisi varmasti äänen laadun varmistaminen jokaisella videolla ennen seuraavaa kurssia.

Tapausvideoiden osalta kävi ilmi, että opiskelijat olisivat toivoneet videoista enemmän informaatiota potilaasta/ asiakkaasta. Opettajien näkökulmasta videoita tehtäessä ja suunniteltaessa pidettiin kuitenkin erityisen tärkeänä sitä, etteivät videot saa paljastaa liikaa tietoa tapauksesta, vaan niiden tulee olla viitteellisiä. Osa videoista tuntui myös olevan jonkin verran ristiriidassa tekstissä kuvatun tapauksen kanssa esimerkiksi potilaan toimintakyvyn osalta, joka näyttäytyi videolla vaikeammin alentuneena kuin mitä tekstissä kuvattiin (vanhus-video). Lisäksi ainakin yksittäinen opiskelija koki, että tuntui oudolta nähdä videolla esimerkiksi koululaistapauksen vanhempien riitelyä kotioloissa, kun oikeassa elämässä työntekijällä ei kuitenkaan tällaista tietoa ole saatavilla.

Tapausvideoiden palautteessa välittyi, että opettajilla ja opiskelijoilla näytti olevan erilainen käsitys videoiden tarkoituksesta kurssin opetuksessa. Opettajien vastauksissa korostui, että videot auttavat tapauksen hahmottamista, kun taas jopa kolmannes opiskelijoista koki, että videot eivät tuoneet tapaukseen merkittävästi lisää tietoa. Jatkossa olisikin järkevää liittää videoiden yhteyteen lyhyt teksti niiden tarkoituksesta ts. selventää opiskelijoille, että videot ovat viitteellisiä ja näyteltyjä, ja että niiden tarkoituksena on näyttää, minkälainen tekstissä kuvattu henkilö voisi olla ja minkälaisia taustoja ja elämäntilanteita potilas-/asiakastapausten taustalla voi olla. Ilman tätä taustatietoa opiskelijoille syntyi helposti käsitys, että videolla nähty tilanne on ”todellisempi” kuin mitä tapauksen tekstissä oli kuvattu.

Monelle kurssin opettajat kokivat, että verkkoluentojen tekeminen oli tekniseltä toteutukseltaan melko helppoa. Jatkossa voisi kuitenkin olla hyvä, että opettajia tuettaisiin nykyistä enemmän myös luentoja valmisteltaessa. Opettajille voitaisiin esimerkiksi jakaa tietoa siitä, miten tutkimusten mukaan video-opetuksesta saataisiin mahdollisimman tehokasta. Tapausvideoiden teon osalta kurssin opettajat saivat apua opetusteknologilta ja ”Kehittäjäyhteisöt opettajien tukena”-hankkeelta. Vain yksi vastaajista koki pystyvänsä tuottamaan videomateriaalia tuleville kursseille jatkossa itsenäisesti. Videoiden kuvaaminen ja editointi tulee siis jatkossakin vaatimaan osaavaa henkilökuntaa opettajien tueksi, vaikka videoiden tekemiseen osallistuminen varmasti saattaakin innostaa opettajia tuottamaan videomateriaalia myös muille kursseille jatkossa.

6. Lähteet

Allen WA, Smith AR. 2012. Effects of video podcasting on psychomotor and cognitive performance, attitudes and study behavior of student physical therapists. *Innov Educ Teach Int* 49, 401–414.

Billett, S., 2001. *Learning in the workplace: strategies for effective practice*. Crows Nest: Allen & Unwin.

Bishop JL, Verleger MA. 2013. The flipped classroom: A survey of the research. *Proceedings of the ASEE Annual Conference*, 23–26 June 2013, Atlanta, GA.

Brame CJ. 2016. Effective educational videos: Principles and guidelines for maximizing student learning from video content. *CBE Life Sci Educ* December 1, 15:es6.

Digitaaliset oppimis- ja opetusympäristöt käyttöön kehittäjäyhteisöjen tuella – Opettajien pedagogis-digitaalisten tukipalveluiden rakentaminen Turun yliopistossa 2017–2019.

Hankesuunnitelma. Saatavana verkosta. https://blogit.utu.fi/kehittajayhteisot/wp-content/uploads/sites/136/2018/01/Kehitt%C3%A4j%C3%A4yhteis%C3%B6t-opettajien-tukena_5_1_2018-.pdf

Guo PJ, Kim J, Robin R. 2014. How video production affects student engagement: an empirical study of MOOC videos. *L@S'14 Proceedings of the First ACM Conference on Learning at Scale*, New York: ACM, 41–50.

Mayer RE, Moreno R. 2003. Nine ways to reduce cognitive load in multimedia learning. *Educ Psychol* 38, 43–52.

Moffett J. 2015 Twelve tips for “flipping” the classroom, *Medical Teacher*, 37:4, 331-336.

Mäkinieniemi, J-P.; Ahola, S.; Syvänen, A.; Heikkilä-Tammi, Kirsi; Viteli, J. 2017.

Digitalisoituva koulu – hyvinvoivat opettajat? Miten edistää digitalisoitumista ja työhyvinvointia. Tampereen yliopisto. Julkaisun pysyvä osoite on

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-0542-0>.

Stockwell BR, Stockwell MS, Cennamo M, Jiang E. 2015. Blended learning improves science education. *Cell* 162, 933–936.